

Schoolveiligheidsplan

Twiespan | 18-06-2026

Inhoudsopgave

Visie & waarden

Visie en waarden

Kernwaarden
Burgerschapsopdracht

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid
Gedragscode personeel
Toezicht op veiligheid in en rond de school
Afspraken en regels in de klas

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

Incidentenregistratie

Monitoring

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen
Andere activiteiten

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken en functies rond (sociale) veiligheid
Overzicht protocollen

Fysieke ruimte

Maatregelen

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen
Samenwerken met ouders
Samenwerken met partners

Pedagogisch handelen

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Ondersteuningsmogelijkheden

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Signaleren

Signaleren

Signaleren

Handelen

Acuut

Nazorg

Evalueren

Evalueren

Samenwerken

Samenwerken

Visie & waarden

Visie en waarden

Kernwaarden

CB Twiespan heeft op het gebied van sociale veiligheid als schoolbrede aanpak PBS. De afkorting van Positive Behaviour Support, staat voor een aanpak die gericht is op het creëren van een positief en veilig schoolklimaat.

PBS is:

- -Een schoolbrede preventieve aanpak van gedrag, gericht op alle leerlingen om een positief en veilig opgroeiend klimaat te creëren.
- -Gericht op handelen op alle niveaus: Schoolbreed, in de klas, individueel, ouders en samenwerking met zorgpartners.
- -Gericht op het aanleren en bekrachtigen van positief gedrag. Dit is preventief werkend.
- -Een paraplu waar andere interventies met dezelfde uitgangspunten onder vallen/ passen. Het past bv bij ons Daltononderwijs.
- -Een evidence based programma (leren uit de praktijk en dit verbeterd toepassen) dat zowel de sociale vaardigheden als ruimte voor leren bevordert.

Documenten

[PBS Handboek CB Twiespan](#)

Burgerschapsopdracht

Als basisschool vinden wij burgerschapsvorming een essentieel onderdeel van een veilig en positief schoolklimaat. Kinderen groeien op in een diverse samenleving en hebben vaardigheden nodig om respectvol, verantwoordelijk en sociaal vaardig met elkaar om te gaan. Een veilige schoolomgeving ontstaat niet vanzelf; die bouwen we samen door leerlingen te leren hoe zij bijdragen aan een gemeenschap waarin iedereen zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelt.

Burgerschapsvorming helpt onze leerlingen om:

- **Respectvol om te gaan met anderen**

Door aandacht te besteden aan normen, waarden en omgangsvormen leren kinderen verschillen te begrijpen en te accepteren. Dit bevordert een sfeer waarin ieder kind zich veilig voelt.

- **Conflicten op een constructieve manier op te lossen**

We oefenen met sociale vaardigheden zoals luisteren, overleggen, meningsverschillen hanteren en zelfstandig keuzes maken. Dit voorkomt escalaties en draagt direct bij aan sociale veiligheid.

- **Verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen gedrag**

We stimuleren kinderen om na te denken over hun rol in de groep én in de samenleving. Ze leren dat hun gedrag invloed heeft op anderen en dat samenwerken essentieel is om een fijne leeromgeving te creëren.

- **Actief bij te dragen aan een positief pedagogisch klimaat**

Burgerschapsvorming versterkt de verbondenheid binnen de school. Leerlingen ervaren dat zij onderdeel zijn van een gemeenschap waarin iedereen ertoe doet, wat hun gevoel van veiligheid vergroot.

Het bevorderen van burgerschap is dus niet alleen een wettelijke opdracht, maar ook een belangrijke voorwaarde voor veiligheid. Door dagelijks en op verschillende manieren te investeren in respect, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en onderlinge betrokkenheid creëren we een school waar leerlingen zich veilig ontwikkelen en leren hun plek te vinden in een steeds veranderende samenleving.

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

Op CB Twiespan vormen de drie waarden Respect, Veiligheid en Verantwoordelijkheid de basis voor sociale veiligheid.

- Respect:

Ik luister naar de leerkracht, ik luister naar een ander, ik ben eerlijk en beleefd, ik ben eerlijk, ik speel sportief.

- Veiligheid:

Ik doe wat er afgesproken is, ik gebruik de materialen waar ze voor bedoeld zijn en ik houd mijn handen, voeten en spullen bij mijzelf.

- Verantwoordelijkheid:

Ik ben zuinig op mijn spullen, ik ruim rommel op, ik kom op tijd.

Vanuit deze 3 waarden hebben wij onze gedragsverwachtingen geformuleerd. Deze zijn te vinden in de gedragsmatrix en op de PBS posters die in de klassen hangen.

In de matrixen wordt per ruimte beschreven wat wij verwachten van de personen die zich daar bevinden. Door duidelijk aan te geven wat er wordt verwacht qua gedrag, kun je een ander aanspreken op dat gedrag. Dit kan zowel positief als negatief zijn. Deze duidelijkheid zorgt voor Respect, Veiligheid en Verantwoordelijkheid.

Wij hebben een schoolbrede matrix en wij hebben een matrix voor gedragsverwachtingen in de klas. Deze zijn te zien in de bijlagen.

Documenten

[Matrix regels binnen de groep](#)

[Matrix regels buiten de groep](#)

Gedragscode personeel

Documenten

[Gedragscode](#)

[Gedragscode ICT](#)

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Op CB Twiespan vinden wij het belangrijk dat er op verschillende plekken toezicht is om de sociale veiligheid van de leerlingen te waarborgen. Actief toezicht houden is een onderdeel van PBS en wordt preventief ingezet. Bij actief toezicht houden zorgen wij ervoor dat je de kinderen steeds in beeld hebt. Zo kun je hen

complimenteren als zij zich aan de gedragsverwachtingen houden en kun je onrust op tijd signaleren. Op deze manier kunnen wij tijdig het gedrag van het kind/ de kinderen ombuigen en voorkomen we een eventuele escalatie. Hieronder staan de afspraken van het actief toezicht houden beschreven:

Binnen:

- De leerkracht staat bij de deur van het lokaal om de leerlingen te begroeten.
- Tijdens overgangsmomenten die plaatsvinden in de gang bv. rugtas halen e.d., staat de leerkracht bij de deur, vanuit actief toezicht houden.
- Wanneer de leerkracht met de kinderen naar gym loopt, is er de afspraak dat de leerkracht altijd voorop loopt. Op deze manier helpen wij de leerlingen om zich aan de gedragsverwachtingen te houden van de gang en houden we op deze momenten ook actief toezicht.

Buiten:

Toezicht houden op het schoolplein

Voor schooltijd, 1 persoon, en in de pauzes is er pleinwacht. Zij houden actief toezicht en dit heeft te maken met de volgende onderdelen, manier van kijken:

- **Bewegen:** dit vinden wij belangrijk, rondlopend om zichtbaar te zijn voor de leerlingen en hierdoor zelf ook meer ziend wat en hoe de leerlingen spelen en bezig zijn. Op deze manier is de pleinwacht ook dichterbij de leerlingen, er is meer gelegenheid voor contact, er is meer gelegenheid voor positieve bekrachtiging van goed gedrag en plagen, pesten en ander ongewenst gedrag wordt eerder waargenomen.
- **Rondkijken:** naast het rondlopen is het ook van belang dat de pleinwacht goed rondkijkt dan op het plein. De pleinwacht kijkt en luistert goed naar het gedrag van de leerlingen en treedt op als dit preventief nodig is.
- **Positief contact:** positieve contacten biedt de gelegenheid om leerlingen op een vriendelijke wijze duidelijk te maken welk gedrag gewenst is en welk gedrag ongewenst is. Door bewust positieve contacten met de leerlingen aan te gaan die een zeker risico lopen om probleemgedrag te gaan vertonen, kan de pleinwacht deze leerlingen wijzen op gewenst gedrag. Dit voordat ze ongewenst gedrag gaan vertonen.
- **Positieve bekrachtiging:** hiermee wordt bedoeld dat specifiek het positieve gedrag kan worden beloond. Dit belonen doen we mondeling, compliment geven, en door het geven van een Twiespan Topper bandje.
- Er wordt met de fiets aan de hand gelopen op het schoolplein, leerlingen hebben gedeeltes toegewezen gekregen waar zij per groep hun fiets parkeren.

Afspraken en regels in de klas

Om de kinderen de gedragsverwachtingen aan te leren geven wij les in gedrag. Deze lessen worden gegeven volgens een vaste structuur, in alle groepen door alle leerkrachten/ leerlingen van de verschillende groepen bv. Groep 8 geeft de PBS lessen aan de kinderen in groep 4, groep 7 wordt gekoppeld aan groep 3. In de groepen 1 en 2 worden de lessen gegeven door de leerkrachten en dit geldt ook voor de PBS lessen in de groepen 5 en 6.

In de Jaarplanning staat aangegeven welke lessen wanneer gegeven dient te worden. De informatie over de

betreffende les gaat tegelijkertijd mee in de PBS Ouderbrief.

De kern van de les in gedrag is het voordoen van het gewenste gedrag. Via rollenspel en het regelmatig laten oefenen in verschillende situaties en ruimte in school. De nadruk hierbij ligt op het geven van positieve feedback en het minimaliseren van de aandacht van ongewenst gedrag door de aandacht vooral te richten op het gewenste gedrag.

De gedragsregels worden telkens herhaald, de leerkracht handelt er vervolgens naar en op dit gedrag volgt een compliment. Dat de leerkracht het goede voorbeeld geeft spreekt voor zich

Documenten

[Mediaprotocol](#)

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

Incidentenregistratie

Op CB Twiespan is daar ook nog een incidentenregistratie vanuit ons PBS systeem op van toepassing:

Wat registreer je?

- **Minors** = kleine overtredingen → door leerkracht afgehandeld.
- **Majors** = ernstige incidenten → doorverwezen naar IB/directie.

Wat noteer je en waar?

- Datum/tijd
 - Locatie
 - Minor/Major
 - Type gedrag / overtreden PBS-verwachting
 - Korte beschrijving + gevolg/interventie
 - Naam leerling + melder
- Dit alles wordt in het Parnassys logboek leerlingadministratie genoteerd.

Wie registreert?

- Leerkrachten: minors
- IB/directie: majors
- Pleinwacht/assistenten: melding volgens schoolafpraak

Waarom registreren we? (PBS-doel)

- Inzicht in **hotspots, tijden, type gedrag**
- Trends herkennen
- Preventieve acties plannen
- Schoolbrede eenduidigheid waarborgen

Monitoring

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Groepen binnen onze school die extra aandacht nodig hebben:

- LHBTQI+ leerlingen
- Leerlingen met een migratie- of vluchtachtergrond
- Leerlingen met een lichamelijke, cognitieve of sociaal-emotionele beperking
- Leerlingen die weinig aansluiting hebben in de groep
- Leerlingen die eerder onveilige schoolervaringen hebben gehad

Er zijn geen vragen toegevoegd aan de 'standaard' monitoring. Wel hebben we deze leerlingen in beeld door de zorg 123-tjes met (zorg) externen en de samenwerking met de brugfunctionaris en soms de school maatschappelijk werker.

Andere activiteiten

In het overleg met de MR is het belangrijk om samen te kijken naar **hoe veilig leerlingen, ouders en medewerkers de school ervaren**, en welke acties nodig zijn om deze veiligheid te versterken. De MR heeft hierbij een **advies- en instemmingsrol** op het gebied van schoolveiligheid, dit onderwerp staat dan ook regelmatig (soms door incidenten) op de agenda.

1. Incidentenregistratie (PBS)

Overzicht van minors/majors, hotspots, tijdstippen en trends.

2. Observaties

- Observaties in de klas
- Observaties op het plein, in de gang, bij overgangen
- Collegiale observaties gericht op PBS-ervachtingen en veiligheid.

3. Sociogrammen / groepsdynamiek-analyses

- Inzicht in relaties, positie in de groep, isolatie of uitsluiting.

4. Signalen van ouders

- Gesprekken
- Mail/berichten
- Klachten of zorgen
- Vragenlijsten of MR

5. Teamervaringen en professional judgement

- Leerkrachtbesprekingen
- Signaleringen tijdens pleinwacht
- Inzichten uit het PBS-kernteam

6. Schoolbrede monitoringsinstrumenten

- LIB vragenlijsten/Parnassys oudervragenlijsten
- Eigen schoolbrede vragenlijsten

7. Registraties vanuit ondersteuning

- Notities van IB of gedragsspecialist
- Verslagen van kindgesprekken
- Meldingen vanuit externen (bijv. jeugdhulp als relevant)

Twee tot drie keer per jaar worden er kindgesprekken gevoerd met alle leerlingen van school. Bij signalen van onveiligheid/zorgen/incidenten is dit vaker van toepassing.

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken en functies rond (sociale) veiligheid

School specifieke gegevens:

Naam directeur: Inge Rienties

Telefoonnummer: 0591 622409

Mailadres: i.rienties@viviani.nl

Het bevoegd gezag wordt vertegenwoordigd door:

Naam: Rob Kempers

Kantoor: voorzitter College van Bestuur Stichting VIVIANI

Telefoonnummer: 0591 648207

De leerplichtambtenaar is:

Naam: Anne Venhuis

Telefoonnummer: 0646991953

De Vertrouwensinspecteur is als volgt te bereiken:

Naam: Jutta Hoogland

Telefoonnummer: 085-1055055

Meldpunt vertrouwensinspecteurs.

Binnen de veiligheidsorganisatie op school zijn drie verschillende functies opgesteld. Deze functies kunnen, als de grootte van de school dit vraagt, door 1 persoon worden uitgevoerd, deze persoon is dan de veiligheidsfunctionaris.

Het gaat om de volgende functies:

1. Preventiemedewerker

Taken:

- Opstellen van een RI&E en een plan van aanpak.
- Uitvoeren van maatregelen zoals beschreven in het plan van aanpak.
- Adviseren van en overleggen met de medezeggenschapraad.
- Uitvoeren van preventieve taken in samenwerking met de Hoofd BHV'er.

De Preventiemedewerker van onze school is:

- Naam: Inge Rienties
- Telefoonnummer: 0591-622409

2. Contactpersoon/anti-pestcoördinator

Taken:

- Aanspreekpunt voor alle vragen/opmerkingen en klachten met betrekking tot sociale veiligheid (incl. pestgedrag)
- Actualiseren van het schoolveiligheidsplan/anti-pestprotocol.
- Bijhouden van incidentregistratie.

De Contactpersoon/anti-pestcoördinator voor onze school is:

- Naam: Gerrie Reurink
- Telefoonnummer: 0591622409
- Mailadres:

3. Hoofd BHV'er

Taken

- Actualiseren van het bedrijfsnoodplan.
- Vormgeven en onderhouden van BHV-organisatie.
- Preventieve taken uitvoeren op het gebied van fysieke veiligheid.

De Hoofd HBV'er is:

- Naam: Marja Lodder
- Telefoonnummer: 0591 622409

Verantwoordelijkheden schoolleiding

Een goede organisatie is onontbeerlijk om adequaat te kunnen optreden op het terrein van Arbo-zaken en daarmee op het terrein van veiligheid in de brede zin van het woord. Formeel is het bestuur van de school (het bevoegd gezag) hiervoor verantwoordelijk. De dagelijkse schoolleiding is gemandateerd voor arbo en veiligheidszaken, gesteund door een kader voor veiligheidsbeleid.

Samenwerking intern Medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad heeft in haar jaarkalender opgenomen dat er een evaluatie is van het Schoolveiligheidsplan. Zo nodig kan het Schoolveiligheidsplan in overleg met de MR worden aangepast. In de vergaderingen met de MR worden de incidenten en/of calamiteiten besproken met inachtneming van de privacyregels. Dat betekent dat er alleen beschrijvingen worden gebruikt en geen namen worden genoemd.

De MR is te bereiken via de secretaris van de MR:

- Naam: Natasja Koopmans
- Telefoonnummer: 0591 622409

Samenwerking extern Vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon voor de VIVIANI-scholen is:

- Naam: Het Vertrouwensbureau
- Telefoonnummer: 085-1055055

Jutta Hoogland van Het Vertrouwensbureau is een ervaren externe vertrouwenspersoon en ondersteunt tevens de interne contactpersonen. Zij weet haar weg te vinden in de wereld van klachten binnen het onderwijs. Met name haar deskundigheid als pre-mediator werkt oplossingsgericht. Vanuit haar ervaring als docent, leerlingbegeleider en externe vertrouwenspersoon is zij specifiek inzetbaar binnen het onderwijs.

Politie

De VIVIANI-scholen hebben regelmatig contact met de wijkagent. Zo willen we voorkomen dat eventuele problemen in de wijk overslaan naar de school. Andersom is ook mogelijk; het kan zijn dat een incident of calamiteit vanuit de school een impact heeft op de sfeer in de wijk. De directeur van de school bepaalt of in voorkomende gevallen, contact opgenomen wordt met de wijkagent.

De wijkagent van onze school is:

- Naam: Kim Steenwijk
- Telefoonnummer: 06 13417011

Overzicht protocollen

1. Veiligheidsplan / Schoolveiligheidsbeleid

Overkoepelend document waarin staat hoe de school werkt aan sociale, pedagogische en fysieke veiligheid.

2. Anti-pestprotocol / Pestaanpak

Afspraken over preventie, signalering en aanpak van pesten (klassiek én online).
Incl. bijv. PBS-afspraken, meldroutes en herstelgericht werken.

3. Incidentenregistratieprotocol in PBS handboek

Hoe minors/majors worden geregistreerd, wie registreert, hoe geanalyseerd wordt en welke opvolging plaatsvindt.

4. Protocol sociale media & digitaal gedrag

Afspraken over online veiligheid, mediawijsheid, digitaal pesten en gebruik van apparaten.

5. Meldcode Huiselijk Geweld & Kindermishandeling

Wettelijk verplicht stappenplan voor signaleren en handelen bij zorgen om veiligheid thuis.

6. Protocol grensoverschrijdend gedrag / Veilige schoolcultuur

Wat de verwachtingen van school zijn op het gebied van veiligheid, respect en verantwoordelijkheid. Hoe de school omgaat met meldingen van discriminatie, intimidatie, agressie, racisme, seksisme of uitsluiting.

7. Protocol medische handelingen & hygiëne

Afspraken over veiligheid rond medicatie, EHBO, fysieke zorg en calamiteiten.

8. Ontruimingsplan / BHV-protocol

Afspraken en procedures voor fysieke veiligheid bij brand en calamiteiten.

9. Privacy- en AVG-protocol (in aanmeldformulieren)

Hoe wordt omgegaan met leerlinggegevens, beeldmateriaal en vertrouwelijke informatie.

Fysieke ruimte

Maatregelen

1. Schoolplein

- **Duidelijke zones, speel roosters zijn opgesteld, wie speelt wanneer, waar.**
- **Voldoende zichtlijnen**
- **Herkenbare toezichtplekken** met vaste looproutes voor pleinwachten.
- **PBS-verwachtingen zichtbaar** op posters met pictogrammen.
- **Materialen georganiseerd** en met duidelijke regels voor gebruik.

2. Gangen

- **Rustige looproutes, met wegwijzers aan de muren**
- **Goede verlichting**
- **Heldere routines** voor in- en uitlopen van lokalen.

- **Duidelijke signaalmomenten** (bijv. bel, stopteken) om drukte te voorkomen.
- **Opruimen en overzicht** zodat leerlingen ruimte ervaren en botsingen worden verminderd.

3. Toiletruimtes

- **Regelmatige controle** door leerlingen en personeel tijdens pauzes.
- **PBS-regels zichtbaar**: rustig gedrag, netheid, respect.
- **Hygiëne op orde**: schoonmaakfrequentie verhoogt gevoel van veiligheid.
- **Goed licht en frisse uitstraling**, zodat leerlingen zich prettig voelen.

4. In en rond het gebouw

- **Verlichting buiten** bij ingangen, op het schoolplein en de fietsenstalling.
- **Sociale plekken zichtbaar** (banken, wachtruimtes) zodat er geen verborgen hangplekken ontstaan.
- **Veilige routes** naar school, ouders blijven attenderen op parkeren in de vakken
- **BHV en ontruimingsvoorzieningen** goed gemarkeerd.

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Wij hanteren de Gouden weken waarin er klassikale afspraken worden gemaakt om samen een fijn en veilig schooljaar te starten. Ook hebben we vanuit ons Dalton onderwijs een kinderraad:

Leerlingen voelen zich gezien en gehoord door:

- de Dalton kinderraad met invloed
- leerlinggesprekken
- meedenken over afspraken en thema's
- zichtbare terugkoppeling

Leerlingen voelen zich medeverantwoordelijk door:

- samen PBS-afspraken maken
- soms betrokken worden bij monitoring
- meedenken over oplossingen
- waardering voor positief gedrag

Samenwerken met ouders

De school spreekt leerlingen aan op hun gedrag in de klas, en ouders doen dat thuis.

Beide partijen hanteren dezelfde waarden en verwachtingen, zodat leerlingen duidelijkheid en eenduidigheid ervaren.

Bij incidenten nemen school en ouders tijdig contact met elkaar op, zodat zij samen kunnen kijken wat een leerling nodig heeft.

Het doel is altijd:

- ondersteuning bieden,
- gedrag begrijpen,
- en samen werken aan herstel en verbetering.

Door deze samenwerking voelen leerlingen zich gedragen door **één pedagogisch team**: thuis én school. Ouders kunnen altijd binnenstappen voor een afspraak met de leerkracht of directie, maar worden ook gevraagd signalen te delen tijdens bijv. de MR vergadering.

Ouders worden o.a. door het regelmatig te noemen in de nieuwsbrief geïnformeerd over de gedragsverwachtingen rondom PBS maar ook de schoolafspraken rondom gedrag en en omgang in de omgang met elkaar: school en ouders.

Samenwerken met partners

- Wijkagent
- Brugfunctionaris (i.i.g. t/m 2027), daarna Integrated care met school- en gezinscoaches.
- Jeugdhulp, verschillende organisaties, bijv. VTD, Sedna, Yorneo, de Toegang.
- Jongerenwerk: Angelslo Academy (Rijke schooldag en gemeente Emmen)
- GGD in zorg overleg 123-tjes

Pedagogisch handelen

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

PBS draait om **preventie, voorspelbaarheid en positief bekrachtigen**. Pedagogische eenduidigheid betekent dat *alle volwassenen* dezelfde basisprincipes hanteren, zodat leerlingen overal dezelfde verwachtingen ervaren – in de klas, op het plein, in de hallen en tijdens activiteiten.

Hieronder staan de kernverwachtingen voor een team dat vanuit PBS werkt.

1. We hanteren gedeelde waarden en gedragsverwachtingen

Iedere collega:

- Kent de **basisschoolwaarden** (*respect, verantwoordelijkheid, veiligheid*).
- Gebruikt dezelfde pbs **gedragsmatrix** als uitgangspunt.
- Verwoordt verwachtingen in **positieve, concrete taal**
→ “Wij lopen rustig in de gang” i.p.v. “Niet rennen!”

2. We geven voorspelbare en consistente instructies

Iedere collega:

- Geeft **duidelijke, korte gedragsinstructies**.
- Checkt begrip (niet aannemen dat het duidelijk is).
- Biedt een **vaste, herkenbare structuur**: signalen, routines, overgangen.

3. We bekrachtigen positief en consequent

Iedere collega:

- Past schoolbreed afgesproken **positieve bekrachtiging** toe (complimenten, tickets, beloningen).

- Richt zich op **wat goed gaat**, niet alleen op wat misgaat.
- Bekrachtigt **specifiek gedrag** (“Fijn dat je rustig wachtte bij de deur”).

4. We reageren voorspelbaar op ongewenst gedrag

Iedere collega gebruikt:

- De **schoolbrede responsiërarchie** (bijv. *herinnering* → *waarschuwing* → *keuze* → *gevolg*).
- Geen improvisatie of eigen ‘varianten’ die afwijken van PBS-afspraken.
- Een rustige, neutrale reactie zonder escalatie.

5. We gebruiken dezelfde taal en signalen

Iedere collega:

- Gebruikt afgesproken PBS-termen zoals *verwachting*, *keuze*, *veilige houding*, enz.
- Past dezelfde **visuele ondersteuning** toe (pictogrammen, kleurcodes).
- Gebruikt dezelfde overgangsrutuelen en stopsignalen.

6. We werken als één pedagogisch team

Iedere collega:

- Spreekt leerlingen aan op gedrag — ook buiten de eigen klas.
- Steunt collega’s in hun aanpak (geen uitzonderingen in bijzijn van leerlingen).
- Noteert incidenten volgens dezelfde afspraken, zodat data betrouwbaar zijn.
- Reflecteert samen, liefst data-gestuurd (PBS-kernteam, studiedagen).

7. We communiceren transparant en voorspelbaar met ouders

Iedere collega:

- Verwoordt PBS-waarden naar ouders op dezelfde manier.
- Gebruikt positieve én duidelijke taal over gedrag.
- Betrekt ouders bij gedragsafspraken en viert successen.

Dit zorgt ervoor dat school, thuis en leerling op één lijn zitten.

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Een veilig en positief schoolklimaat ontstaat alleen wanneer school en ouders samen optrekken in de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Als PBS-school zien wij het versterken van deze samenwerking als een essentieel onderdeel van onze pedagogische taak. Wij creëren een omgeving waarin leerlingen zich gezien voelen, waarin duidelijkheid en voorspelbaarheid centraal staan, en waarin gedrag actief wordt aangeleerd. Om dit goed te laten aansluiten op wat kinderen thuis meemaken, stemmen wij onze aanpak zorgvuldig af met ouders.

Verantwoordelijkheden van de school

Binnen onze pedagogische opdracht heeft de school de verantwoordelijkheid om:

- **Een veilig, positief en gestructureerd klimaat te waarborgen**, waarin leerlingen kunnen leren en zich kunnen ontwikkelen.
- **Gedragsverwachtingen duidelijk te communiceren** en deze consequent en positief toe te passen binnen het PBS-kader.
- **Op tijd signalen te herkennen** wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft en hierover met ouders in gesprek te gaan.
- **Transparant te zijn** over onze werkwijze, interventies en beslissingen die invloed hebben op de ontwikkeling en veiligheid van leerlingen.
- **Samenwerking actief te bevorderen**, door open en respectvolle communicatie met ouders centraal te stellen.

Verwachtingen richting ouders

Van ouders verwachten wij dat zij:

- **Meedenken en meewerken** aan het creëren van een veilige en positieve leeromgeving voor hun kind.
- **Open communiceren** met school over zaken die van invloed kunnen zijn op het welbevinden of gedrag van hun kind.
- **Thuis aansluiten bij de PBS-aanpak** door de schoolwaarden, gedragsverwachtingen en afspraken te ondersteunen.
- **Bereid zijn om samen te zoeken naar oplossingen** wanneer er zorgen of knelpunten zijn in gedrag, veiligheid of ontwikkeling.
- **Voorbeeldgedrag tonen**, onder andere door respectvol contact met personeel en andere ouders te onderhouden.

Hoe wij de afstemming met ouders vormgeven

Wij investeren structureel in een sterke samenwerking met ouders door:

- **Regelmatige communicatie** via oudergesprekken, nieuwsbrieven, informatiemomenten en ons ouderportaal.
- **Transparante uitleg over onze PBS-aanpak**, waaronder gedragsverwachtingen, beloningssystemen en preventieve strategieën.

- **Laagdrempelig contact**, waarbij ouders zich altijd welkom voelen om vragen te stellen of zorgen te delen.
- **Gezamenlijke pedagogische afspraken**, vooral wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft.
- **Betrekken van ouders bij activiteiten**, bijvoorbeeld PBS-themaweken, ouderavonden en projecten rond sociale veiligheid.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Wij geloven dat kinderen het meest tot hun recht komen wanneer school en ouders dezelfde boodschap uitstralen en samenwerken vanuit vertrouwen. Door onze pedagogische taak af te stemmen met ouders, versterken we niet alleen de veiligheid en het welbevinden van leerlingen, maar ook hun sociaal-emotionele groei. Zo bouwen we samen aan een school waar iedereen zich welkom, gezien en veilig voelt.

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Onze school werkt volgens de uitgangspunten van **Positive Behaviour Support (PBS)**. PBS is een schoolbrede aanpak die gericht is op het bevorderen van positief gedrag en het creëren van een veilig, voorspelbaar en ondersteunend schoolklimaat. Door actief in te zetten op gewenst gedrag voorkomen we een groot deel van het onveilige of storende gedrag. PBS is daarmee een belangrijke pijler binnen ons veiligheidsbeleid.

Waarom PBS?

PBS gaat uit van het principe dat **gedrag te leren is**, net als rekenen en taal. Door leerlingen expliciet te leren welk gedrag we van hen verwachten – in de klas, op het plein en in de school – vergroten we hun zelfvertrouwen, sociale vaardigheden en zelfstandigheid. Deze aanpak draagt direct bij aan een omgeving waarin leerlingen zich veilig voelen en weten waar ze aan toe zijn.

Hoe PBS bijdraagt aan veiligheid

PBS versterkt onze veiligheidsaanpak op verschillende manieren:

- **Duidelijke schoolbrede gedragsverwachtingen**
We formuleren positieve verwachtingen die in de hele school worden gebruikt. Dit zorgt voor voorspelbaarheid en helderheid voor alle leerlingen.
- **Preventie staat centraal**
Door consequent te investeren in positieve gedragsvaardigheden en sociale veiligheid, voorkomen we escalaties en conflicten.
- **Aandacht voor positieve interacties**
Leerkrachten geven dagelijks actief complimenten en feedback op gewenst gedrag. Hierdoor neemt positief gedrag aantoonbaar toe en vermindert onveilig of storend gedrag.
- **Eenduidige aanpak bij ongewenst gedrag**

Wanneer er toch onveilig gedrag ontstaat, handelen we volgens afgesproken stappen. Deze heldere structuur zorgt voor rust, duidelijkheid en rechtvaardigheid.

- **Data-gestuurd werken**

We monitoren incidenten en gedragsontwikkelingen, zodat we gericht kunnen bijsturen en interventies kunnen inzetten waar dat nodig is.

Ondersteuningsmogelijkheden

Er is op CB Twiespan een vertrouwenspersoon, leerlingen, ouders en team zijn hiervan op de hoogte. Middels het zgn. zorg 123-tje, een multidisciplinair overleg tussen de IB-er en brugfunctionaris van CB Twiespan en meerdere hulpverleners zijn de lijnen kort en wordt hulp snel opgestart.

Personeel

Deskundigheidsbevordering

De vertrouwenspersoon van school blijft up to date door het volgen van e-learning. Het team vult jaarlijks personeelstevredenheidslijsten in. Veiligheid speelt daarin een steeds grotere rol. Als er incidenten plaatsvinden is er, naast hulpverleners die wij inschakelen, altijd ondersteuning vanuit het bestuur. Het stuk deskundigheidsbevordering vindt ook zeker plaats tijdens de bouw-overleggen. De onder- en midden/bovenbouw vergadert over specifieke bouwgerelateerde zaken die verdieping kunnen gebruiken. Daarin zit ook een stuk intervisie verweven.

Signaleren

Signaleren

Signaleren

Het bevorderen van sociale veiligheid betekent niet alleen inzetten op preventie en positief gedrag, maar ook het **tijdig herkennen van signalen van onveiligheid of onveiligheidsgevoelens**. Onze school werkt daarom met een structurele en proactieve aanpak die ervoor zorgt dat signalen vroeg worden opgemerkt en opgevolgd. Zowel leerlingen als medewerkers moeten zich gezien, gehoord en gesteund voelen.

1. Dagelijkse signalering in de klas en op het plein

Leerkrachten hebben een sleutelrol in het opmerken van veranderingen in gedrag of emoties. We letten bewust op:

- terugtrekken of isoleren
- plotseling druk of agressief gedrag
- verminderde concentratie of opvallende stiltes
- veranderingen in vriendschappen of groepsdynamiek
- lichamelijke signalen zoals buikpijn, hoofdpijn of vermoeidheid

Door dagelijks bewust te observeren en te benoemen wat we zien, kunnen we vroeg reageren.

2. Vast ritme van check-ins met leerlingen

We creëren vaste momenten waarin leerlingen kunnen delen hoe het met hen gaat, zoals:

- kringgesprekken
- individuele check-in kaartjes, smiley-systemen of dagmeter
- korte 1-op-1 gesprekken met kwetsbare leerlingen

Deze ritmiek maakt het laagdrempelig om gevoelens bespreekbaar te maken.

3. Gebruik van leerlingvragenlijsten en monitoringsinstrumenten

We gebruiken systematisch instrumenten zoals:

- de vragenlijst Sociale Veiligheid (Kwaliteitszorg)

- sociogrammen en groepsanalyses
- PBS- of incidentregistraties

Deze gegevens worden structureel besproken tijdens team- en bouwvergaderingen.

4. Meldroute en vertrouwenspersonen

Om veilig te kunnen melden is het essentieel dat iedereen weet **bij wie** hij of zij terecht kan.

- Leerlingen worden jaarlijks geïnformeerd over de interne vertrouwenspersoon.
- Er is een heldere stappenkaart zichtbaar in school (wat kun je doen als je je niet veilig voelt?).
- Medewerkers kunnen terecht bij de intern vertrouwenspersoon, directie of het externe vertrouwenspunt.

5. Oog voor signalen bij collega's

Sociale veiligheid betreft ook medewerkers. We letten op:

- terugtrekgedrag of verminderd enthousiasme
- spanningsklachten of werkdruksignalen
- vermijding van bepaalde situaties of personen
- veranderde teamdynamiek

Tijdens studiedagen en teamgesprekken is er aandacht voor werkplezier en psychologische veiligheid.

6. Structurele overlegmomenten

Teamleden bespreken signalen en zorgen niet alleen tussendoor, maar ook op vaste momenten:

- bouwvergaderingen
- leerlingbesprekingen
- PBS-teamoverleggen
- zorg-/IB-besprekingen

Hier is ruimte om patronen te herkennen en preventief te handelen.

7. Duidelijke opvolging bij signalen

Een signaal wordt nooit gezien als 'iets kleins'. Onze werkwijze:

1. **Signaleren** – wat valt op?
2. **Bespreken** met collega's of IB
3. **Vastleggen** in het registratiesysteem
4. **Handelen**: gesprek met leerling/medewerker, ouders informeren, interventie inzetten
5. **Evalueren**: werkt de aanpak, of is meer nodig?

Deze vaste cyclus voorkomt dat signalen blijven liggen.

8. Scholing en ondersteuning van het team

Om goed te kunnen signaleren en handelen, ondersteunen we medewerkers met:

- scholing in PBS en preventief klassenmanagement, de PBS werkgroep speelt hier een sleutelrol in

- e-learning in signalering van pesten, (online) agressie en emotionele onveiligheid
- coaching on the job en intervisie tijdens bouwoverleggen

We streven naar een team dat zich bekwaam én gesteund voelt.

Handelen

Acuut

Een veilige school begint met een team dat signalen van sociale onveiligheid **serieus neemt, tijdig meldt** en erop vertrouwt dat meldingen zorgvuldig worden opgevolgd. Daarom investeren we als school in een gezamenlijke cultuur waarin iedereen weet wat er van hem of haar verwacht wordt én waarin medewerkers zich gesteund voelen door collega's en leidinggevendenden.

1. Helderheid over verantwoordelijkheden en protocollen

We zorgen ervoor dat alle medewerkers precies weten:

- **Wat** zij moeten melden
- **Wanneer** zij moeten melden
- **Bij wie** zij moeten melden
- **Hoe** zij dit doen (stappenplan, formulier, systeem of protocol)

Tijdens startvergaderingen, teamdagen en overlegmomenten wordt het meldprotocol herhaald en toegelicht. Hierdoor is het melden geen administratieve last, maar onderdeel van professioneel handelen.

2. Normaliseren van meldingen

We benadrukken dat melden **geen klacht is, geen overreactie** en **geen beschuldiging**, maar een belangrijk instrument om leerlingen en collega's te beschermen.

We zeggen expliciet:

“Melden is samenwerken aan veiligheid.”

Door dit actief uit te dragen, ervaart het team melden als een normale en noodzakelijke stap.

3. Laagdrempeligheid creëren

We maken het melden eenvoudig door:

- een korte, duidelijke meldroute
- een zichtbaar stappenplan in de teamkamer
- een vast aanspreekpunt (IB, directie of vertrouwenspersoon)
- ruimte om eerst even te overleggen als iemand twijfelt

Hoe eenvoudiger de route, hoe hoger de kans dat medewerkers het protocol daadwerkelijk gebruiken.

4. Consequente en zorgvuldige opvolging

Niets remt een meldcultuur zo sterk als meldingen die **onbeantwoord blijven**. Daarom zorgen we voor:

- een snelle terugkoppeling naar de melder
- transparantie over de vervolgstappen
- duidelijkheid over wat wel en niet gedeeld kan worden
- evaluatie van maatregelen

Wanneer collega's zien dat hun signalen serieus worden genomen, groeit het vertrouwen in het systeem én in elkaar.

5. Investeren in een veilig teamklimaat

Sociale veiligheid geldt óók voor personeel.

We werken aan een cultuur waarin:

- collega's elkaar feedback durven geven
- fouten gezien worden als leermomenten
- dilemma's besproken kunnen worden zonder oordeel
- er ruimte is om zorgen te delen

Dit doen we via intervisie, bouwvergaderingen en tijdens studiedagen. Psychologische veiligheid is een randvoorwaarde om meldingen te durven doen.

6. Waardering uitspreken voor melden

Leidinggevenden erkennen en waarderen het wanneer medewerkers alert zijn en signaleren. Dat kan door:

- positieve feedback tijdens vergaderingen
- het benoemen van goed professioneel handelen
- het benadrukken dat melden bijdraagt aan veiligheid op school

Dit versterkt het gevoel dat melden wordt gezien als **professionele kwaliteit**, niet als "problemen aandragen".

7. Coaching en deskundigheidsbevordering

Medewerkers worden ondersteund door:

- training in signalering van pesten en sociale onveiligheid
- scholing in PBS en preventief klassenmanagement
- coaching bij complexe situaties
- het oefenen met casussen en handelingsscenario's

Zo voelen collega's zich bekwaam, waardoor zij sneller en zekerder melden.

8. Teamverantwoordelijkheid benadrukken

We benadrukken regelmatig dat sociale veiligheid **een gezamenlijke opdracht** is.

Niemand staat er alleen voor.

Iedereen draagt bij aan een cultuur waarin:

- leerlingen veilig zijn
- medewerkers op elkaar vertrouwen
- signalen niet blijven liggen

Dit gezamenlijke bewustzijn versterkt de bereidheid om volgens het protocol te handelen.

Nazorg

Na een incident richten we ons op het **herstellen van veiligheid, vertrouwen en duidelijkheid** voor alle betrokkenen.

1. Directe opvang

We bieden direct een **veilige plek**, ruimte voor emoties en een gesprek met een vertrouwd persoon. We leggen kort uit welke stappen volgen, zodat onzekerheid wordt verminderd.

2. Rust en veiligheid herstellen

We bekijken wat betrokkenen nodig hebben om zich weer veilig te voelen, zoals tijdelijke aanpassingen in de klas, extra nabijheid of duidelijke informatie over vervolgstappen.

3. Zorgvuldige analyse

We onderzoeken het incident volgens het protocol: feiten verzamelen, betrokkenen spreken en mogelijke oorzaken achterhalen. Dit vormt de basis voor passende maatregelen.

4. Herstelgerichte aanpak

We gebruiken waar passend **herstelgesprekken** om relaties te versterken, grenzen te verhelderen en het vertrouwen terug te brengen. De nadruk ligt op leren en vooruitkijken.

5. Betrokkenheid van ouders

Ouders worden zorgvuldig geïnformeerd en betrokken bij ondersteuning en afspraken. Bij complexere situaties plannen we vervolgafspraken.

6. Duurzame veiligheidsmaatregelen

Op basis van de analyse nemen we maatregelen zoals extra toezicht, aanpassingen in de groep of ondersteuningstrajecten voor leerlingen of medewerkers.

7. Nazorg en monitoring

We bieden follow-up gesprekken, check-ins en aandacht voor de groepsdynamiek. We blijven in beeld zolang dat nodig is voor een stabiel gevoel van veiligheid.

8. Leren als team

We reflecteren op het incident en het protocol: wat ging goed, wat kan beter en welke ondersteuning of

scholing het team nodig heeft.

Evalueren

Evalueren

Na ieder incident evalueren we zorgvuldig **zowel de inhoud van het incident als het proces van handelen**. Het doel is leren, verbeteren en het duurzaam versterken van de sociale veiligheid.

1. Evaluatie van het incident

We evalueren systematisch:

- **Wat is er precies gebeurd?** (feiten en context)
- **Hoe is er gehandeld?** (stappen, communicatie, opvolging)
- **Wat werkte goed en wat kan beter?**
- **Welke signalen zijn vooraf gemist of onvoldoende opgepakt?**
- **Is de nazorg voldoende geweest voor alle betrokkenen?**

Deze evaluatie vindt plaats met betrokken medewerkers, de intern begeleider en/of de directie.

2. Van evaluatie naar verbetering

De conclusies uit de evaluatie worden vertaald naar concrete verbeterpunten. Hierbij kijken we naar:

- **Aanpassingen in protocollen:** verduidelijken, verkorten of aanscherpen van meldroutes of handelingsstappen.
- **Aandachtspunten voor het team:** bijvoorbeeld feedbackcultuur, zicht op groepsdynamiek, of alertheid op signalen.
- **Extra preventieve activiteiten:** zoals herhaling van PBS-verwachtingen, groepsopbouwende activiteiten, of gerichte lessen in sociale vaardigheden.
- **Versterking van pedagogisch handelen:** coaching in klassenmanagement, herstelgericht werken en omgaan met grensoverschrijdend gedrag.
- **Versterking van signalering:** bijvoorbeeld structureler observeren, inzetten van sociogrammen of vroegtijdig overleg met IB.

3. Verduurzaming van geleerde lessen

We borgen de verbeterpunten door:

- **Opname in het teamoverleg,** bouwvergaderingen of PBS-overleggen.
- **Terugkoppeling en afspraken** in het team: wie doet wat en wanneer evalueren we opnieuw?
- **Scholing of coaching** gericht op de ontwikkelpunten die uit de evaluatie naar voren kwamen.
- **Aanpassingen in het jaarplan:** preventieve activiteiten worden ingepland en niet afhankelijk gemaakt van losse momenten.
- **Opvolging via monitoring,** zoals de veiligheidsvragenlijsten, incidentregistratie en observaties.

4. Wat krijgt extra aandacht op school?

Op basis van evaluaties kiezen we bewust voor:

- meer aandacht voor **preventief groepswork** en sociale vaardigheidslessen;
- versterken van **PBS-routines** en positief bekrachtigen;
- investeren in **relatie en pedagogisch klimaat** in de groepen;
- alertheid op **vroegsignalering**, zowel bij leerlingen als medewerkers;
- verbeteren van **meldcultuur** en het consequent gebruiken van protocollen.

Samenwerken

Samenwerken

Bij incidenten waarbij externe expertise nodig is, werken we samen met partners zoals politie/wijkagent, jeugdhulp, GGD en schoolmaatschappelijk werk. De taakverdeling en verantwoordelijkheden zijn vooraf duidelijk afgesproken, zodat iedereen weet wat zijn rol is.

Heldere afspraken vooraf

We leggen vast **wanneer** we externen inschakelen, **wie** binnen de school contactpersoon is, **welke rol** iedere partner heeft en welke **privacykaders** gelden. Deze afspraken worden regelmatig geactualiseerd.

Duidelijke rolverdeling

- **School:** pedagogisch klimaat, opvang, eerste veiligheidsmaatregelen, oudercommunicatie.
- **Jeugdhulp/wijkteam:** advisering en ondersteuning van leerling en gezin.
- **Politie:** optreden bij strafbare feiten en acute veiligheidsrisico's.
- **GGD/zorgpartners:** ondersteuning op gezondheid en preventie.

Iedere partij blijft binnen de eigen wettelijke kaders handelen.

Regie en communicatie

De school houdt de regie, met één vaste contactpersoon per incident. We maken duidelijke afspraken over informatieuitwisseling en communiceren transparant met ouders binnen de grenzen van privacywetgeving.

Gezamenlijke evaluatie

Na afloop evalueren we wat goed ging en wat beter kan, stemmen we vervolgstappen af en verwerken we verbeterpunten in onze protocollen.

Verankerd in beleid

We borgen de samenwerking door duidelijke meldcriteria, actuele contactgegevens en jaarlijkse bespreking in het team. Zo weet iedere medewerker wanneer externe partners worden ingeschakeld en wat daarvan verwacht wordt.

